

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

Viborg, september 2010

En dødssyg ven – læs den før din kollega!

Som dansklærer i overbygningen (7. – 9. årgang) har jeg ingen problemer med at finde bøger til de sidste to år, men til syvende klasse kniber det. Eleverne er i et ingenmandsland mellem barn og ung, og spredningen er stor både fagligt, socialt og modenhedsmæssigt.

Mange lærere forfalder i denne situation til at vælge litteratur, eleverne endnu ikke er parat til. I kan garanteret selv komme med eksempler.

Men Daniel Zimakoffs **En dødssyg ven** (Gyldendal 2003) er et mønstereksempel på glimrende litteratur. Bogen er faktisk så god, at jeg ønsker, at fleste mulige lærere og elever får muligheden for at stifte bekendtskab med den. Sproget og miljøet er ramt på kornet; Zimakoff kender nutidens unge.

Hovedpersonen Oliver på 14 mister sin bedste ven, da denne rejser til New Zealand. Den klassehierarkiske deroute vil ingen ende tage, da klasselæreren i sin visdom placerer Oliver ved siden af Vitus – bleg, skaldet og leukæmiramt. Og da Oliver samtidigt skal kæmpe om Linnea fra parallelklassens opmærksomhed med den dominerende og mobbende Sebastian, er rådne dyr gode.

Bogen behandler i suveræn stil svære motiver (sygdom, mobning, venskaber, forelskelse) med en indlevelse og tilstedeværelse og en naturlighed, der gør bogen til et must. Tror I mig ikke, kan I bare spørge 7.A!

Vedr. opgaverne:

Jeg kopierede opgaverne på farvet papir og laminerede dem. Jeg havde to sæt i hver sin farve. Eleverne trak i første omgang fra samme farve. De havde så som beskrevet muligheden for en gang at udskifte opgaven, og kunne så trække fra den anden bunke (med de samme spørgsmål, men det vidste eleverne jo ikke), men så var der heller ingen vej tilbage. Besvarelsen på spørgsmålene foregik mundtlig på klassen – eleverne havde skrevet stikord – og her foregik det egentlige litteraturarbejde som klassesamtale.

Man kan også differentiere ved at gruppere spørgsmålene efter sværhedsgrad og give dem forskellig farve. Fx er Y-Å nok lidt sværere end de øvrige.

En anden mulighed er at anvende spørgsmålene som **Quiz og byt-aktivitet** – se bilag 1 på side 7. Enten som afslutning eller indledning på litteraturarbejdet. Vælges sidstnævnte, så skal der nok sorteres kraftigt i spørgsmålene, så de sværeste/mest tidskrævende fjernes.

God fornøjelse med denne perle af en bog.

Finn Bangsgaard
Overlund Skole, Viborg

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

Viborg, september 2010

Nu har I læst Daniel Zimakoffs prisbelønnede (Kulturministeriet Børnebogspris 2004) bog, nu får I så nogle ”spændende” opgaver. I får 45¹ minutter til skriftligt – stikordsform – og individuelt at besvare spørgsmålene. Derefter skal I fremlægge jeres besvarelser på klassen. Er I ikke tilfredse med jeres opgave, må I bytte til en anden, men I kan kun bytte en gang. Skulle I blive færdige før tid, kan I vælge mellem at skrive om, hvad der gjort størst indtryk på jer, da I læste bogen eller trække et nyt spørgsmål. Og husk som altid: Det gælder ikke om at blive først færdig, men bedst færdig.

God fornøjelse!

A: Du har netop oplyst din lærer, at du vil give **En dødssyg ven** karakteren 12. Nu forlanger hun, at du skal begrunde din karakter.

B: Du har netop oplyst din lærer, at du vil give **En dødssyg ven** karakteren 7. Nu forlanger hun, at du skal begrunde din karakter.

C: Du har netop oplyst din lærer, at du vil give **En dødssyg ven** karakteren 00. Nu forlanger hun, at du skal begrunde din karakter.

D: En dødssyg ven er skrevet i 2003. Er det tydeligt? Tag blandt andet udgangspunkt i Robbie Williams, (Lance) Armstrong, discman, computere og mobiltelefoner. Hvad skulle ændres, hvis handlingen skulle foregå i 2010?

E: Læs side 6 "*Jeg gik langsomt eller noget som helst sjovt.*" Hvilke tanker gør du dig?

F: Læs side 23 "*Far **havde** vist mig og det ville blive i den grad pinligt.*" Hvilke tanker gør du dig?

¹ Man kan evt. sange afspille Stings **if you love somebody set them free** (4:14) fra The dream of the blue turtles. Sangen bliver nævnt flere gange i bogen.

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

- G: Læs side 24-25 "*Vi kunne proppe Oliver Vi kunne spille mod hinanden en dag?*" Hvilke tanker gør du dig?
- H: Læs side 37 "*På vej ud ad døren Den syge og den ensomme.*" Hvilke tanker gør du dig?
- I: Nævn 3 typiske motiver (genkendelige situationer eller konflikter), bogen behandler. Kommenter motiverne.
- J: Forestil dig, at du er Sebastian og skal forklare Linnea, hvorfor du mobber/driller Oliver. Du må gerne lave meddigtning, men ikke moddigtning.
- K: Forestil dig, at du er Linnea i bogens begyndelse (indtil kapitel 4) og splittet mellem Sebastian og Oliver. Lav en liste med "hot or not" for hver af de to!
- L: Lav en ny bagsidetekst til **En dødssyg ven**.
- M: Hvad er budskabet i bogen?
- N: Du skal ændre 3 ting i handlingen. Hvilke ændringer vil du foretage?
- O: Fuldfør disse sætninger: *Da jeg læste, begyndte jeg at tænke på ...*
Da jeg læste, kunne jeg godt lide at ...
Da jeg læste, undrede jeg mig over ...
- P: Fuldfør disse sætninger: *Da jeg læste, blev jeg irriteret over ...*
Da jeg læste, tænkte jeg, at hvis jeg var ...
Da jeg læste, ønskede jeg at ...

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

- Q: Der er flere parallelle handlingsforløb i bogen fx skakturneringen. Nævn og kommenter disse.
- R: Denne bog har jeg fundet passende at læse i syvende klasse. Kom med argumenter for og imod dette synspunkt. Hvad er vigtigt at læse om, når man går i syvende klasse?
- S: I bogen optræder der flere episoder, som er pinlige for Oliver. Ikke mindst s. 113-116. Kommenter disse episoder og fortæl selv om pinlige situationer, du har oplevet.
- T: På side 133 i bogen står der: *"Nogle gange hører man noget, man ikke burde høre."* Hvad refereres der til?
Fortæl om noget, du ønskede, du ikke havde hørt og/eller fortæl om en viden, du har siddet inde med, som du helst var foruden.
- U: Da jeg læste bogen, var der flere gange, jeg studsede over noget, der var pudsigt, sjovt, sørgeligt, urealistisk, tankevækkende eller velskrevet. Fremhæv noget, der har gjort indtryk på dig, da du læste bogen.
- V: Denne bog har jeg bestemt, at du skal læse. På hvilken måde adskiller den sig fra de bøger, du selv ville vælge?
- W: Fortæl om skak. Oprindelse, brikkerne samt selve spillet.
- X: Den varme stol: En af personerne fra romanen udspørges om centrale steder i bogen. Du skal også have gjort dig tanker om, hvad personen evt. vil svare.

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

- Y: **Symbiose:** samliv mellem organismer af forskellig art til indbyrdes gavn. Når familiemedlemmer eller meget gode venner, er meget tætte; så tætte, at der ikke er plads til andre, taler man om et symbiotisk forhold. Fortæl om glæderne og farerne ved at danne symbiotiske forhold med sin bedste ven/veninde. Perspektiver endvidere til egne oplevelser eller film/litteratur.
- Z: **Urealistisk, usandsynligt ... eller blot ualmindeligt?**
Da Oliver bliver spærret inde på Kronborg, har han ikke sin mobil med. Hvor sandsynligt er det?
Find flere eksempler på hændelser i bogen, som du studsede over.
- Æ: **Set up – pay off:**
Ofte lægger forfattere godbidder ud til den opmærksomme læser i form af antydninger af en senere forekommende handling. Disse kaldes set up. Når læseren får øje på disse, bliver hun belønnet: pay off.
I bogen finder man set up på side 24 (nederst), 74 (nederst), 85 og 95 (begge nederst), 117 – 118, 133 (midt) og 137 (midt).
Hvilke set up er der tale om? Kan du finde flere i bogen?
- Ø: **Navnesymbolik:**
Hvad står Sankt Vitus for? Søg evt. på <http://da.wikipedia.org/wiki/Forside>
Hvad betyder vita? Har det sammenhæng med navnet **Oliver**?
Der står flere steder i bogen, at Sebastian holder hof – hvilke royale navne har hans medsammensvorne?
Kan du finde andre eksempler på navnesymbolik i bøger, du har læst eller film, du har set?

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

Å: **Point of no return** fra Berettermodellen:
Hvilket point of no return findes der på side 53?

Point of no return: der er ingen vej tilbage, fortællingen har taget retning

Med venlig hilsen
Finn Bangsgaard

Opgaver til **En dødssyg ven**

- af Daniel Zimakoff

Bilag 1

Hvad er Quiz og Byt?

Quiz og byt er velegnet, når der skal arbejdes med viden og færdigheder, og er oplagt til repetition af ordforråd eller viden om et tema.

Quiz og byt fungerer godt til både store og små.

Hver elev har et kort med et spørgsmål eller et ord, der skal forklares. Du kan selv lave kortene eller lade dine elever fremstille dem i forbindelse med undervisningsforløbet.

Strukturen ser således ud:

Quiz og byt

Trin 1: Eleverne går omkring mellem hinanden og finder en partner.

Trin 2: Partner A stiller sit spørgsmål.

Trin 3: Partner B svarer.

Trin 4: Partner A hjælper eller roser.

Trin 5: Partnerne bytter roller, så partner B spørger, og A svarer.

Trin 6: Partnerne bytter kort.

Trin 7: De siger farvel, finder en ny partner og starter igen fra trin 2.

Aktiviteten fortsættes, indtil læreren vurderer, at alle eleverne har haft et passende antal af kortene imellem hænderne. Udover, at alle elever får formuleret både spørgsmål og bud på svar, så får de også mødt nye samarbejdspartnere, hvilket medvirker til at skabe et godt arbejdsklima i klassen.

Ovenstående øvelse er planket fra

<http://www.emu.dk/gsk/fag/kri/uvforloeb/cooperative/index.html>